

najvažniji filozofski aksiomi, te najopćenitije formule distingviranja. Ovaj Uvod će vrlo dobro doći početnicima i slušačima filozofije, koji na jednom mjestu nalaze skupljeno sve, što im je potrebno znati o skolastičkoj metodi.

Djelo će izvrsno poslužiti za seminarske vježbe, te se kao takovo može samo preporučiti.

J. L.

Cajetani (Thomae de Vio, O. P.) In »De Ente et Essentia« **D. Thomae Aquinatis commentaria, cura et studio P. M. H. Laurent, O. P.** In—8°. max. 1934. p. XVI + 260. Marietti, Torino, L. 12.

Da odadu dužno poštovanje jednome od svojih najvećih učitelja iz sv. Tome Akvinskoga, odlučili su Dominikanci, da prigodom 400 godišnjice smrti Tome de Vio, kardinala Kajetana, ponovno izdadu neka njegova djela. Kao prvo štampan je njegov komentar u djelo sv. Tome »De ente et essentia«. Premda je ovaj komentar iz mladenačke dobe Kajetanove, te se zapravo može nazvati uvodom u veliki komentar u Sumu sv. Tome, ipak nam otkriva veliki filozofski Kajetanov duh.

Djelo ima dva dijela. Uvod i raspravu. U Uvodu se najprije dokazuje, kako je korisno i potrebno raspravljati o biti i biću, da se tako izbjegn timerne zablude, koje mogu nastati iz nepoznavanja tih stvari. Sama pak rasprava započinna kod riječi »Sciendum est«, te se dijeli na dva dijela. U prvom se tumači, što se ima razumjeti pod riječju biće i bit, u drugom pak, kako se bit u stvarima na različiti način nalazi. Prvi je dio obraden u jednoj glavi, a drugi u šest. U svemu ima sedam glava, koje su razdijeljenije na osamnajst pitanja.

Držim, da nije potrebno napose isticati, kako se čitavo Kajetanovo raspravljanje odlikuje ne samo velikom dubinom misli, nego i jasnoćom. Čitatelj od strane do strane bez veće teškoće uživa u otkrivanju novih spoznaja. Zbog toga moramo ne samo ovo djelo sviena, koje zanima skolastička filozofija preporučiti, već i sam pothvat Dominikanaca da nam ponovno izdadu neka djela ovog velikog komentatora sv. Tome, napose pozdraviti.

J. L.

Brunner, August, S. J.: *Die Grundfragen der Philosophie. Ein systematischer Aufbau.* XIV, 294 S. Freiburg i. Br. 1933. Herder. — Stoji broširano 3,50 ili vezano 4,80 marke.

Pisac u ovoj knjizi pruža doslovce ono što je u naslovu obećao; ni manje ni više. Pri tom knjiga nije prinos stručnoj filozofskoj literaturi, barem ne u prvom redu, nego ima za svrhu da uputi inteligenciju u filozofska pitanja, i to ukoliko je to potrebno za stvaranje jednog solidnog nazora na svijet. U tom će smislu vršiti sigurno dobru pionirsku službu. Ali nas zanima knjiga ovdje sa stanovišta stručnog filozofa. I u tom pogledu knjiga zaslužuje pažnju. Pisac je naime u interesu jedinstvenosti i metafizičke suvislosti naročito brigom obradio logičnu svezu između pojedinih problema. Zato često nailazimo na izvrsne pregnantne formule. Ne rijetko ima skupocjenih kritičkih primjedaba, za koje je šteta, što se ne nalaze u čisto stručnom djelu s potrebnim kritičkim aparatom. To važi prije svega o dijelu »Philosophie der Wissenschaft« (157—183), koji pruža jednu u mnogom pogledu izvrsnu sintezu. Obratno: poglavlje »Wert und Unwert« (75—85) odveć je apodiktički prikazano, jer je to pitanje kako u

modernoj tako i u skolastičkoj filozofiji još vrlo problematično i zamršeno. Da bude bibliografsko pomagalo ovo djelo nema pretenzija, ali kao lagano pisani prikaz za filozofsko shvaćanje svijeta postizava svoj cilj.

Dr. V. K.

Raimond J.: *Je suis la voie*, 12° str. VI + 305, Paris 1934. P. Téqui, Fr. 12. **Monleon Dom de:** *Le Christ Roi*, 12°, str. VIII+126, Paris 1934. P. Téqui, Fr. 6,50. **Millot Msgr.:** *Plain de sermons de circonstances*, str. 284, 12°, Paris 1934, P. Téqui, Fr. 12.

Nakladna knjižara P. Téqui u velike obogaćuje katolički francuski narod knjigama, koje u svim različitim načinima obrađuju vjerski život, članke vjere, zapovijedi dekaloga i Crkve. I to redovno iz pera već renomiranih katoličkih autora. Prva knjiga postavlja kršćaninu Krista kao ideal i slijedi njegov život od začeca do nebeske slave, uvijek držeći u vidu naš život na zemlji. Druga raščinja u 6 lijepih poglavlja kraljevsko dostojanstvo Krista Gospodina za nas ljude pozemljare, koji tražimo, da nad nama vlada pravi kralj. — Treća donosi govore, što se odnose na razne prigode u vjerskom i crkvenom životu. Tako n. pr. prigodom posvete oltara, zvona, orgulja, kipova, zastava, groblja; prigodom prve mise, instalacije župnika, omladinskih zborova, hodočašća, zaruka i dr. Svakako jedna veoma vrijedna knjiga za dušobrižnika, koja ga može u mnogoj prilici izdašno pomoći.

Najljepše preporučujem ova izdanja.

A. Ž.

Arrighini A.: *La nuova medicina delle passioni* ad uso dei confessori, educatori ecc. 8°, str. 204, Torino 1934, Marietti Lit. 12.—. *Educazione e medicina delle emozioni* ad uso dei confessori, educatori ecc, 8°, str. 208, Torino 1934. Marietti, Lit. 12.—.

Pojave strastvenosti u ljudskom životu promatra autor nakon jednog općenitog pregleda o strastima uopće, kao organsko i kao duševno oboljenje. Daje zatim razvoj te vrsti bolesti i njezino napredovanje, a onda ukazuje na lijek. On taj lijek naziva novim, jer se u knjizi zalaže za liječenje i postupanje s bolesnima ove ruke i s fizičkog, a ne samo s moralnoga gledišta. Nema dakle u konkretnom slučaju govoriti samo svećenik, nego još prije njega liječnik.

Pošto je strastveno stanje kod individua uvijek jedno zlo, treba da moderna pedagogija ide za tim, kako će nam formirati ljude bez ikakove strasti, t. j. bez instikata, koji pojedince vuku na ikakovu abnormalnost; dakle ljude normalne u svim njihovim fizičkim i psihičkim funkcijama. Svećenicima valja se upoznati teoretski i praktički sa stanjem naučnog obrađivanja strastima potvrđenih osoba, da ih u moralnom pogledu mogu ispravno prosuđivati i voditi.

Knjiga je pisana po djelima francuskih i talijanskih stručnih autora (Th. Ribot, Maillat, Hachet-Souplet, Rabaud, Renda, Mosso i dr.) bez ikakvih naučnih pretenzija. Može poslužiti kao zanimiva lektira ispovjednicima i odgojiteljima.

I druga autorova knjiga ima tu svrhu, da u prvom redu svećenstvu i odgojiteljima pruži informacije o rezultatima moderne fiziologije i psihologije obzirom na emocionalna stanja u čovjeku. Nakon što ih